

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 4
Den Haag

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie

BZDOC-191553000-38

Bijlage(n)

Datum 13 november 2019

Betreft Aanvullende beantwoording vragen Kamerdebat terugkeerders

Geachte voorzitter,

Naar aanleiding van het verzoek van het lid Sjoerdsma (D66) bij de regeling van werkzaamheden van 12 november jl. stuur ik u hierbij graag de aanvullende beantwoording op de antwoorden op vragen, gesteld tijdens het plenaire debat van 6 november 2019, over 'voorkomen dat jihadisten terugkeren naar Nederland'. Die eerdere beantwoording ging uw Kamer toe op 11 november jl. (Kamerstuknr. 2019Z21698)

Het kabinet heeft kennisgenomen van de uitspraken van voormalig minister Defensie en speciaal vertegenwoordiger van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties in Irak, mevrouw Hennis, dat Irak berechting niet aankan. Nederland is zich terdege bewust van de zware last die Irak te dragen heeft en realiseert zich dat Irak die niet alleen aan kan. Ik sprak daar ook over met de Iraakse minister van Buitenlandse Zaken Al-Hakim. Nederland is dan ook bereid om bij te dragen aan verdere versterking van de rechtsgang in Irak. Uiteindelijk is het aan Irak zelf om te bepalen of het bereid en in staat is om buitenlandse strijders te berechten.

Het kabinet heeft ingezet op het voorkomen dat Nederlanders willens en weten naar Syrië uitreisden. Daar hebben we niet alleen voor gewaarschuwd, we hebben hen ook actief tegengehouden. Personen die zich desondanks daar bevinden hebben zich buiten het bereik van Nederland geplaatst. Of zij daardoor in handen van Assad vallen en welke consequenties daar aan verbonden zouden kunnen zijn valt niet op voorhand te zeggen.

Over het al dan niet informatie vergaren over Nederlandse uitreizigers in het gebied, zoals de ontsnapping van de twee vrouwen die zich bij de ambassade in Turkije meldden, kan ik geen nadere uitspraken doen. Over daaropvolgende contacten tussen de Nederlandse en Turkse autoriteiten bent u onder andere geïnformeerd in bovengenoemde brief van 11 november jl.

In de veiligheidsanalyse van de NCTV worden verschillende risico's geschetst. Zoals ook in de brief van 11 november jl. aan uw kamer is gemeld, zijn er meerdere overwegingen die een rol spelen en die meegewogen worden. Ten aanzien van het risico op ontsnappingen en de kans dat mensen onder de radar naar Nederland vertrekken, heeft het kabinet maatregelen getroffen om te voorkomen dat uitreizigers onopgemerkt kunnen terugkeren. Ten aanzien van het advies van de NCTV dat de kinderen daar nu niet geradicaliseerd zijn, maar dat die kans wel toeneemt met een voortdurend verblijf in een detentiekamp verwijs ik u naar de Kamerbrief in reactie op het verzoek van de Kinderombudsman van 26 juni 2019 (Kamerstuknr. 29754, nr. 461). Zoals daarin uiteengezet kunnen de ervaringen uit het verblijf in het oorlogsgebied lange tijd doorwerken in de ontwikkeling van kinderen, zowel op mentaal als fysiek vlak. Deze trauma's kunnen, wanneer zij niet behandeld worden, in latere levensfasen een risico voor het individu en voor de samenleving met zich meebrengen. Voor kinderen is het van belang dat bij terugkeer wordt bekeken welke zorg en andere interventies passend zijn. Dit is altijd maatwerk. Voorts wordt in de belangenafweging naast de belangen van de kinderen ook gekeken naar andere aspecten, zoals de veiligheid van de betrokkene, internationale diplomatieke verhoudingen en de veiligheidssituatie in de regio. Daarbij speelt dat het terughalen van kinderen niet los kan worden gezien van hun ouders, aangezien het scheiden van kinderen en ouders in beginsel onwenselijk is en juridisch complex ligt.

Onze Referentie

BZDOC-191553000-38

De Minister van Buitenlandse Zaken,

Stef Blok